

**CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA**

Broj: 01-03-5719/1

Podgorica, 02.06.2015. godine

**MINISTARSTVO PROSVJETE
- n/r ministra, g-dina Predraga Boškovića -**

Poštovani gospodine Boškoviću,

Povodom *Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nacionalnim stručnim kvalifikacijama*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izvještaj o sprovedenoj analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni tekst Predloga zakona o o izmjenama i dopunama Zakona o nacionalnim stručnim kvalifikacijama, utvrđeno je da za implementaciju propisa koji proizilaze iz navedenog zakona nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva iz Budžeta Crne Gore.

Navedenim Predlogom zakona će se postići efikasnije procedure sticanja stručnih kvalifikacija kao i promovisanje cjeloživotnog učenja kroz jasno definisane načine sticanja stručnih kvalifikacija. Takođe, navedenim izmjenama i dopunama će se otkloniti problemi koji su postojali u primjeni važećih propisa.

Imajući u vidu gore navedeno, Ministarstvo finansija je saglasno sa Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nacionalnim stručnim kvalifikacijama.

S poštovanjem,

MINISTAR
dr Radoje Žugić

ALL INFORMATION CONTAINED
HEREIN IS UNCLASSIFIED

DATE 12/15/2011 BY 60322

104-10471-101

DATE 12/15/2011 BY 60322

104-10471-101

104-10471-101

104-10471-101

MEMORANDUM

TO : SAC, NEW YORK

FROM : SAC, NEW YORK

SUBJECT: [Illegible]

RE: [Illegible]

[Illegible text]

[Illegible text]

[Illegible text]

[Illegible text]

104-10471-101

104-10471-101

104-10471-101

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo prosvjete

NAZIV PROPISA

Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nacionalnim stručnim kvalifikacijama

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Razlozi za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nacionalnim stručnim kvalifikacijama uslovljeni su potrebom kvalitetnijeg uređivanja oblasti sticanja nacionalnih stručnih kvalifikacija (u daljem tekstu: stručne kvalifikacije) u cilju daljeg razvoja cjeloživotnog učenja, povezivanju formalnog obrazovanja sa neformalnim učenjem, priznavanju neformalnog i informalnog učenja i ranije stečenih znanja, što će omogućiti vidljivost kvalifikacija koje pojedinac posjeduje, a samim tim olakšati njegovo zapošljavanje, bolji položaj na tržištu rada i mobilnost. Takođe će se pojedine odredbe jasnije definisati u cilju otklanjanja određenih nejasnoća koje su uočeni u dosadašnjoj primjeni važećih zakonskih rješenja.

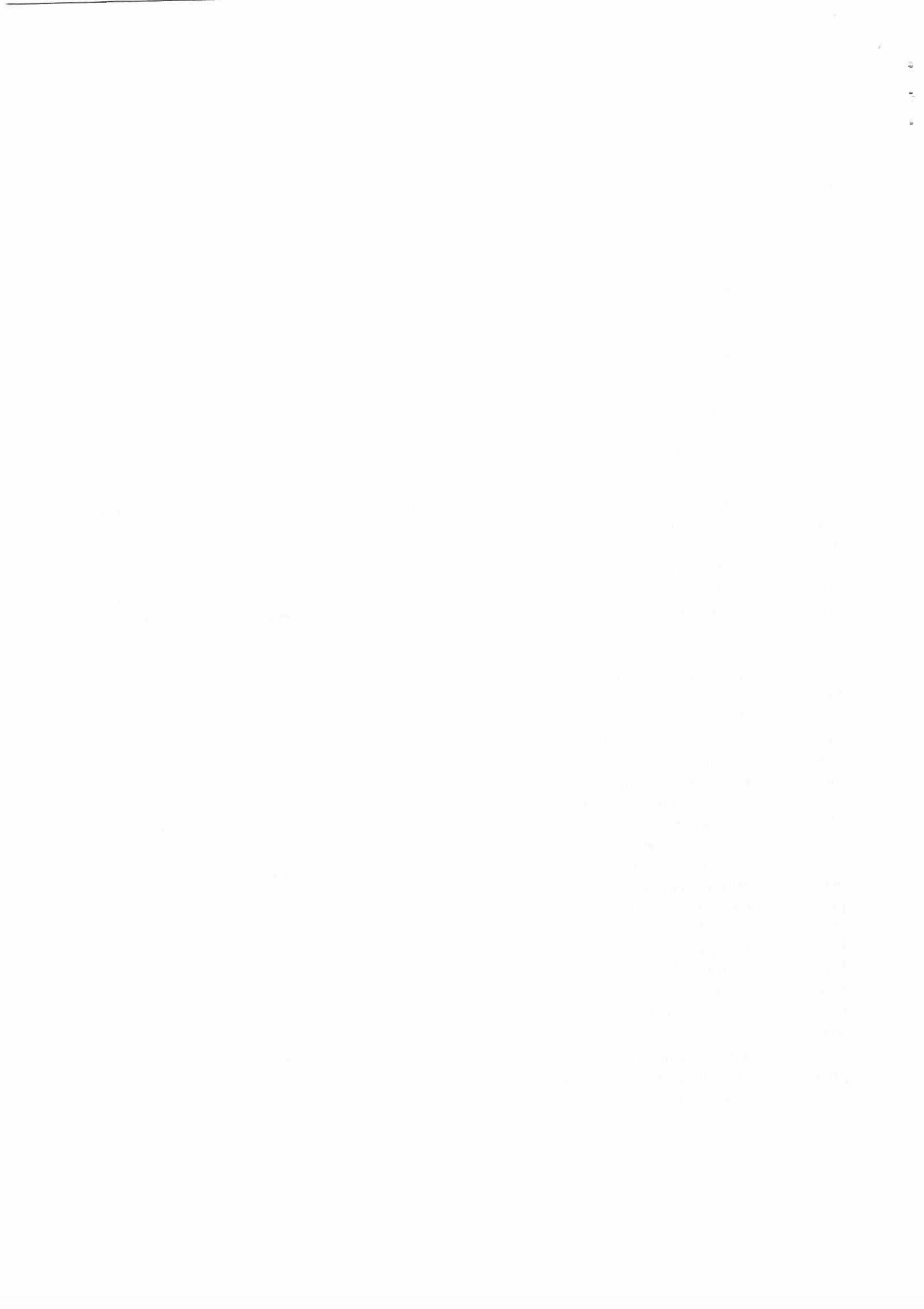
Dosadašnji postupak sticanja stručnih kvalifikacija bio isuviše složen jer je uključivao veliki broj subjekata od momenta podnošenja zahtjeva do izdavanja sertifikata.

Takođe, postojali su problemi u postupku priznavanja inostranih sertifikata u svrhu zapošljavanja u Crnoj Gori koji je do sada vodilo ministarstvo nadležno za poslove rada budući da postupak podrazumijeva provjeru statusa svakog organizatora stručnih obuka i kurseva u inostranstvu kao i vjerodostojnost inostranih sertifikata.

I sticanje stručnih kvalifikacija i priznavanje inostranih kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja nije bilo uređeno na način koji bi obezbjeđivao kvalitet, imajući u vidu specifičnost posebnih programa usavršavanja u oblasti visokog obrazovanja.

Saglasno navedenom, ocijenjeno je kao cjelishodnije rješenje da navedene poslove obavljaju licencirani organizatori obrazovanja odraslih. Naime, Prijedlogom zakona predviđeno je da postupak provjere znanja, vještina i kompetencija za sticanje stručne kvalifikacije obavljaju organizatori obrazovanja odraslih koji su dobili od Ministarstva prosvjete licencu za rad, na način da obrazuju komisiju za provjeru znanja odnosno priznavanja inostranog sertifikata, sastavljenu od takođe licenciranih ispitivača. Na ovaj način postupak sticanja stručnih kvalifikacija je pojednostavljen jer kopletan postupak vodi organizator obrazovanja odraslih uključujući i izdavanje sertifikata, a putem licenciranih ispitivača koji direktno vrše provjeru obezbjeđuje se kvalitet provjere i planirani ishodi učenja.

Postupak sticanja stručnih kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja, kao i postupak priznavanja inostranih sertifikata u oblasti visokog obrazovanja je takođe Prijedlogom zakona uređen na način koji obezbjeđuje kvalitet. Tako se propisuje da ovaj postupak vodi ustanova visokog

obrazovanja u skladu sa svojim aktom, a ne kao do sada Ispitni centar, odnosno ministarstvo nadležno za poslove rada imajući u vidu specifičnost posebnih programa usavršavanja u oblasti visokog obrazovanja.

Prijedlogom zakona se utvrđuje obim stručne kvalifikacije i ključne vještine, tj. precizira broj kredita CSPKa, čime se razvija i podstiče cjeloživotno učenje kroz vrednovanje postignutih ishoda učenja, postupnost u sticanju kvalifikacija što omogućava prohodnost kroz sistem. Takođe se, bez obzira na puteve sticanja znanja, kroz priznavanje ishoda učenja omogućava prenosivost kredita. Na navedeni način olakšava se mobilnost pojedinaca unutar obrazovnog sistema zemlje i između zemalja, obzirom da je Crna Gora kroz proces referensiranja uskladila nivoe sistema kvalifikacija sa nivoima Evropskog okvira kvalifikacija.

Takođe Prijedlogom zakona se uvodi Europass okvir, koja će olakšati mobilnost i omogućiti poslodavcima da imaju uvid u sve obuke koje su prošli kandidati. Europass predstavlja skup obrazaca koji imaju za cilj razumljivost kvalifikacija stečenih u formalnom obrazovanju i neformalnom učenju, čini kvalifikacije pojedinaca transparentnim. Europass se koristi prilikom konkurisanja za posao, omogućava uporedivost kompetencija i kvalifikacija, povezuje obrazovanje i tržište rada i podstiče mobilnost onih koji uče i zaposlenih.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Predloženim zakonskim rješenjima će se postići efikasnije procedure sticanja stručnih kvalifikacija i priznavanja inostranih sertifikata, uz obezbijeden kvalitet provjere znanja, odnosno priznavanja inostranog sertifikata koji se postiže na način što postupak vode licencirani organizatori obrazovanja odraslih, a provjeru znanja vještina i kompetencija kandidata vrše licencirani ispitivači. Takođe, obezbjediće se kvalitet u postupku sticanja stručnih kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja i priznavanja inostranih sertifikata u toj oblasti budući da će postupak voditi ustanove visokog obrazovanja koje će svojim aktom urediti postupak provjere znanja, vještina i kompetencija kandidata nakon završenog posebnog programa usavršavanja, odnosno postupak priznavanja sertifikata u oblasti visokog obrazovanja.

Predloženim zakonom će se doprinijeti promovisanju cjeloživotnog učenja kroz jasno definisane načine sticanja stručnih kvalifikacija i ključnih vještina i Europass dokumenata, koji će poslodavcima dati uvid u ranije stečeno obrazovanje, vještine, kompetencije i radno iskustvo.

Prijedlog zakona je uskladjen sa Strategijom razvoja i finansiranja visokog obrazovanja u Crnoj Gori (2011-2020), Strategijom stručnog obrazovanja, kao i Strategijom za uvođenje cjeloživotnog učenja.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati

“status quo” opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).

- Obrazložiti preferiranu opciju?

Prilikom analize razmatrane su potrebe za promjenom regulatornog okvira, ali i niz opcija u vezi sa rješavanjem pojedinačnih problema. *Opcija status quo*, odnosno odsustvo regulatorne promjene, nije prihvaćena, jer navedeni problemi nijesu mogli biti otklonjeni bez izmjena regulatornog okvira, dok su neki od problema direktno uzrokovani postojećim zakonskim rješenjima.

Saglasno navedenom, najprihvatljivija opcija je izmjena i dopuna važećeg propisa, koje sadrže mjere i rješenja koja će otkloniti probleme koji su postojali u primjeni važećeg propisa. Izmjenama i dopunama Zakona o nacionalnim stručnim kvalifikacijama se organizatorima obrazovanja odraslih koji imaju licencu Ministarstva prosvjete daje uloga subjekta koji vodi postupak provjere znanja, vještina i kompetencija za sticanje stručne kvalifikacije, odnosno priznavanje inostranih sertifikata. Organizator obrazovanja odraslih će taj postupak voditi na način što će formirati komisiju koju čine licencirani ispitivači. Radi se o ispitivačima koji ispunjavaju uslove propisane zakonom u pogledu profila i nivoa obrazovanja i druge uslove i koji su nakon završene obuke koju sprovodi Ispitni centar, dobili licencu koju izdaje Ministarstvo prosvjete. Na navedeni način obezbjeđuje se kvalitet provjere znanja, vještina i kompetencija kandidata za sticanje stručne kvalifikacije, a za stručne kvalifikacije i priznavanje inostranih sertifikata u visokom obrazovanju nadležne će biti ustanove visokog obrazovanja čime će se takođe obezbijediti kvalitet u sticanju odnosno priznavanju sertifikata u toj oblasti.

Uvođenje Europassa, kao jedne od mjera predviđene Zakonom će omogućiti poslodavcima uvid u ranije stečeno obrazovanje, vještine, kompetencije i radno iskustvo, kroz samoprocjenu nosioca isprava.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Zakon će direktno i pozitivno uticati na lica koja žele da steknu stručnu kvalifikaciju, odnosno lica koja su stekli stručnu kvalifikaciju u inostranstvu i imaju pravni interes da im sertifikat stečen u drugoj zemlji bude priznat u Crnoj Gori.

Zakonom je propisana mogućnost da te troškove sticanja sertifikata odnosno priznavanja inostranog sertifikata snosi ministarstvo rada i socijalnog staranja u okviru mjera aktivne politike zapošljavanja, kao i poslodovac ukoliko je to u njegovom interesu.

Sticanje stručnih kvalifikacija će uticati na osnaživanje preduzetničkog duha, čime se indirektno podstiče stvaranje novih privrednih subjekata i istovremeno povećava tržišna konkurencija koja će se zasnivati na unapređenju kvaliteta ljudskih resursa u Crnoj Gori.

Poslodavci će detaljnije informacije o kandidatu moći da dobiju iz Europass dokumenata.

Predložena zakonska rješenja neće izazvati administrativna opterećenja i ne utiče na stvaranje biznis barijera.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Za implementaciju propisa nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva, niti implementacijom propisa nastaju međunarodne finansijske obaveze.
Primjena propisa će omogućiti priliv sredstava u Budžet u skladu sa Zakonom o administrativnim taksama.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Imajući u vidu da je Zakon samo dodatno usaglašen sa propisima EU i međunarodnom praksom u oblasti sticanja stručnih kvalifikacija, koji je prethodno povučen iz Skupštinske procedure, nije bilo potrebe za širom konsultacijom javnosti. Takođe, u procesu pripreme Izvještaja o referenciranju Nacionalnog okvira kvalifikacija sa Evropskim okvirom kvalifikacija za cjeloživotno učenja, kojeg je Evropska komisija (EQF Advisory Group) usvojila u novembru 2014. godine, međunarodni eksperti iz Slovenije, Hrvatske, Austrije i Estonije su detaljno razmatrali sistem kvalifikacija u Crnoj Gori, uključujući i stručne kvalifikacije i nije bilo primjedbi.

U postupku izrade Prijedloga zakona konsultovani su relevantni subjekti i primjedbe, predlozi i sugestije koje su dostavljene a koje doprinose unapređenju kvaliteta rješenja su prihvaćene.

7: Monitoring i evaluacija

